

Slovo na úvod

Vážení čtenáři a uživatelé Aktualit, přehlídky množitelských porostů se pomalu blíží ke konci, sklizeň osiva napříč všemi plodinami se potýká s velkými problémy a laboratoře se připravují na ozimou sezónu.

Toto vydání Aktualit tentokrát nepřináší převratné novinky ani změny v provádění některých úkonů. Chtěli bychom vám připomenout některá základní pravidla, pozvat vás na mezinárodní workshop ke klíčivosti osiva zeleniny a informovat o připravovaných kontrolách pověřených laboratoří letos na podzim.

Ráda bych krátce zhodnotila letošní období podávání žádostí o uznání množitelských porostů, podávání žádostí prostřednictvím portálu farmáře. Považuji za dobré se krátce zastavit u

předplodin a jejich kontroly, a to včetně možných nástrojů v LPIS, které vám bude Portál farmáře nabízet.

Přeji hezký zbytek dovolených, koho ještě čekají, a budu se těšit na setkání s vámi osobně nebo i on-line.

Ing. Barbora Dobiášová
ředitelka Odboru osiv a sadby

Nabídka workshopů a lhůtník 2021

22. a 23. 9. 2021	Mezinárodní workshop—klíčivost osiva zeleniny
30. 9. 2021	Podání žádosti o uznání množitelských porostů řepky ozimé
25. 11. 2021	Workshop - význam dělení vzorku při přípravě zkušební vzorku a kalibrace dělení
30. 11. 2021	Podání žádosti o uznání množitelských porostů - cukrovka a předpěstované sazečky
31. 8. 2021 30. 9. 2021 31.10. 2021 30. 11. 2021 31. 12. 2021	Zaslání výkazů odebraných vzorků pověřeného vzorkovatele vzorkovani.os@ukzuz.cz

Uvnitř tohoto vydání:

Workshopy 2021	2	ToBRFV - pokyny ke sklizni 2021	5
Porosty 2021	3	Legislativa	6
Pro pověřené vzorkovatele	3	Připomínáme !	6
Kontrola pověřených laboratoří	4	Metodika zkoušení 2021	6

Mezinárodní workshop - klíčivost osiva zeleniny

Skoro po 2 letech se opět vracíme s nabídkou prezenčního odborného workshopu, tentokrát na téma „**Klíčivost osiva zeleniny**“

Datum : 22. a 23. 9. 2021

Místo školení: zasedací místnost ÚKZÚZ, Praha 5 - Motol

Počet účastníků: max. 15

Účastníci workshopu budou mít možnost při praktických ukázkách a cvičeních získat zkušenosti a informace k hodnocení klíčivých rostlin osiva zeleniny, budou mít možnost konzultovat vzájemně způsob hodnocení vadných klíčenců apod. Pokud budou mít účastníci zájem o společné hodnocení některého vzorku osiva, je možné ho zaslat do NRLOS. Pracovníci laboratoře obdržené vzorky připraví pro přihlášené účastníky a rozešlou s pokyny k nasazení, aby bylo možné provést hodnocení v rámci workshopu

Teorie – terminologie a základní znaky jednotlivých vad u klíčenců, způsob výpočtů.

Praktikum - společné praktické hodnocení vzorků

Diskuse - výměna zkušeností

Termíny - 10. 9. 2021 - zaslání přihlášek

1. 9. 2021 - zaslání vzorků osiva do NRLOS

Workshop je koncipován jako dvoudenní akce a je zpoplatněný. Poplatek bude zahrnovat náklady na školící materiály, materiál na přípravu vzorků, oběd, coffeebreak. Poplatek bude účtován formou faktury na základě závazné přihlášky cca 10 dní před konáním akce.

Účastnický poplatek při 2 denním workshopu: 900 Kč

Přihlášky najdete v sekci [WORKSHOPY](#) na stránkách ústavu.

Workshop - význam dělení vzorku při přípravě zkušební vzorku a kalibrace dělení

V dalším workshopu bychom se chtěli zabývat přípravou vzorku, významem správného dělení pro přípravu zkušební vzorku a kalibraci dělení. Pevně věříme, že se podaří realizovat.

Datum : 25. 11. 2021

Místo školení: zasedací místnost ÚKZÚZ, Praha 5 - Motol

Počet účastníků: max. 15

Teorie – základní principy a teorie přípravy vzorku, správné použití dělidel, význam kalibrace dělení u spádového děli-
dla.

Praktikum - různé postupy dělení vzorků, kalibrace dělení prakticky

Diskuse - výměna zkušeností

Termíny podání přihlášky - 15. 11. 2021

Workshop je koncipován jako jednodenní akce a je zpoplatněný. Poplatek bude zahrnovat náklady na školící materiály, materiál na přípravu vzorků, oběd, coffeebreak. Poplatek bude účtován formou faktury na základě závazné přihlášky cca 10 dní před konáním akce.

Účastnický poplatek při 1 denním workshopu: 600 Kč

Kontrola předplodin podle údajů v LPIS

Již více než tři roky kontrolujeme umístění množitelského porostu na pozemku, který je identifikován podle LPIS. Až do loňského roku jsme prováděli kontrolu předplodin pouze podle informací uvedených v podané žádosti o uznání množitelského porostu a kontrolu v LPIS jsme prováděli ručně a namátkově.

Letos byla kontrola předplodin v LPIS již plně automatická a provádíme ji u všech množitelských ploch. Jsou množitelé, kteří poskytují dodavatelům pro vyplnění žádostí údaje správně a zodpovědně. Existuje však poměrně velké procento žádostí, kde jsme našli vážné odlišnosti mezi údaji na žádosti a skutečností v LPIS. Počet roků, kdy se stejný druh nebo rod nesmí po sobě pěstovat je stanoven předpisy EU nebo Schématy OECD a je proto obtížné tento požadavek s ohledem na kvalitu osiva z takového porostu pominout. Proto doporučuji tomuto tématu v příštím sklizňovém roce věnovat velkou pozornost a údaje od množitelů si kontrolovat.

Pokud množitel provede změnu v plodinách na pozemku (zaorání a nový výsev) měl by také provést úpravu v LPIS. V letošním roce provedli dodatečné kontroly inspektoři při přehlídce porostů. V příštím roce v těchto případech přerušíme řízení a budeme požadovat doložení této změny. Pro tyto případy by dotčení množitelé měli předložit doklady o nákupu nového osiva, hnojení, chemické ochraně, tedy vše, čím mohou prokázat změnu plodiny.

Číslování množitelských porostů

Systém číslování porostů je dlouhodobě používán a je založen na rozlišených číselných řadách podle kategorií, množení OECD, použití v EZ apod. Na číselné řady z porostů navazují číselné řady pro partie osiva, a to např. z jiné země původu, standardní osivo atd. Rozlišení číselných řad je důležité pro následné filtrování při plánování kontrol nebo v případě ekologického osiva se číslem partie řídí zápis do databáze ekologického osiva (DEO) po jeho úspěšném uznání.

V letošním roce jsme však evidovali značné množství chybně číslovaných porostů a také žádostí o přečíslování. Před zahájením přípravy žádostí o uznání množitelských porostů sezóny 2022 věnujte pozornost jejich číslování.

Práce pověřených přehlížečů a Portál farmáře

V letošním roce se opět rozšířil počet pověřených přehlížečů a také počet osob v zaškolování k této činnosti. Dodavatel se může rozhodnout, jestli využije práce některého z „nezávislých“ přehlížečů, tedy těch, které nejsou zaměstnanci žádného z dodavatelů, ale pracují pod hlavičkou Družstva vlastníků odrůd. Je však třeba v tomto případě zmínit, že rozdělení přehlídek může ústav upravit podle dojezdových vzdáleností či jiných přehlídek u množitele či v dané lokalitě, a to tak, aby na žádné straně nevznikaly zbytečné náklady a abychom u všech inspektorů ústavu v zaškolování zvládli splnit plán zaškolování a postupně dosáhli zastupitelnosti ve všech okresech.

Práce všech pověřených přehlížečů byla průběžně kontrolována inspektory ÚKZÚZ dle stanoveného plánu, referenti odboru kontrolují záznamy o přehlídkách porostů, jak je pověření přehlížečové zaznamenávají prostřednictvím portálu farmáře. Výsledky kontroly letošních přehlídek sdělíme jednotlivým přehlížečům po ukončení letošní sezóny.

Jen připomínáme - pověření přehlížečové provádějí přehlídky porostů pouze u kategorie CERTIFIKOVANÉ OSIVO pro běžné uvádění do oběhu. Nemohou přehlížet OECD porosty, ani porosty s předvývozním šetřením.

Seznam pověřených přehlížečů

V příštím vydání Aktualit se budeme věnovat pověřeným osobám a zveřejníme seznamy těchto osob. Rovněž také tento seznam vyvěsíme na naše webové stránky.

UPOZORNĚNÍ PRO POVĚŘENÉ VZORKOVATELE

S ohledem na lepší plánování odběru kontrolních vzorků při vzorkování žádáme VŠECHNY pověřené vzorkovatele o vyplňování **Výkazů odebraných vzorků**. Výkazy budou pověřené vzorkovatele vždy koncem měsíce posílat e-mailem na adresu vzorkovani.os@ukzuz.cz. Formulář najdete na webu ústavu v sekci „Pověřování“/ „Aktuality“

V uplynulém sklizňovém roce probíhaly kontroly pověřených laboratoří pouze kontrolou vyžádaných dokumentů a on-line komunikací. Přestože většina laboratoří k tomuto typu kontroly přistoupila zodpovědně a poskytla všechny požadované dokumenty a informace, je zřejmé, že osobní kontakt s pracovníky OOS a NRLOS chybí.

Je třeba rovněž připomenout skutečnost, která se projevila při testu z červnového školení, že laboratoře zapomínají pravidelně si aktualizovat svoji **Metodiku zkoušení osiva a sadby**. Je nutné si uvědomit, že i toto je součástí pravidelného ročního auditu. **Metodiku zkoušení** laboratoře zdarma získají na webu ústavu po přihlášení.

The screenshot shows the website of the Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ). The navigation bar includes links like 'Veřejné zakázky', 'Úřední desky', 'Tiskový servis', 'Kalendář akcí', 'Legislativa', 'Kontakty', and 'E-podatelna'. The main content area shows a sidebar with a tree structure. The 'Pověřování' (Authorization) link is highlighted with a red circle. A callout bubble points to it, stating: 'Metodika je umístěná v části pověřování - informace pro pověřené osoby'. Another callout bubble points to the 'Metodika zkoušení osiva a sadby' link in the sidebar, stating: 'Nejprve je třeba se přihlásit na PF.' (First, you need to log in to the PF). The top right of the page shows the user 'Barbora Dobiášová' and a date '18.3.2021'. The right sidebar contains 'Novinky' (News) and 'Registry a aplikace' (Registers and applications).

Jak proběhnou audity laboratoří sklizňového roku 2021?

Podzimní kontroly plánujeme zahájit ve druhé polovině září, jarní kontroly pak zahájíme již ve druhé polovině ledna. Všechny kontroly budou prezenční, jejich součástí budou i kontroly ČSO, pokud se v místě laboratoře nachází.

Nový systém výběru vzorků pro následnou kontrolu

Vzorky pro NK budou inspektoři ústavu odebírat přesně podle plánu stanoveného OOS, aby systémem NK prošly vzorky co nejširšího spektra druhů, které pověřená laboratoř zkouší. Vybírat budou vždy ze vzorků z předchozího měsíce podle čísla partie.

NEPŘEHLÉDNĚTE

Jednou z povinností pověřených laboratoří je neprodleně po vydání dokladu zaslat jeho kopii (elektronicky ze SW nebo mailem) ústavu k evidenci. PL, které s námi komunikují elektronicky pouze dají pokyn k odeslání prostřednictvím WS, ostatní naskenují a pošlou e-mailem. Průběžně provádíme kontrolu nedoručených UL a v případě dokladů zaslaných elektronicky vidíme i skutečný den, kdy byl dokument doručený do našeho IS.

ToBRFV - osivo ze sklizně 2021

Šetření před vydáním rostlinolékařského pasu pro sazenice a osivo rajčete a papriky ve vztahu k Tomato brown rugose fruit virus (ToBRFV)

Sazenice a osivo rajčete (*Solanum lycopersicum*) a papriky (*Capsicum* spp.), a to zeleninových i okrasných druhů, musí být před uvedením na trh opatřeny rostlinolékařskými pasy (RL pasy).

RL pasy pro rostliny (sazenice zeleniny) – úkony prováděné ÚKZÚZ

Před vydáním RL pasů pro rostliny (sazenice) rajčat a paprik musí být provedena **úřední kontrola** rostlin na stanovišti produkce. Tuto kontrolu (vizuální prohlídku) provádí ÚKZÚZ. V případě zjištění příznaků infekce ToBRFV odebere inspektor vzorky k testování.

RL pasy pro osivo – úkony prováděné ÚKZÚZ nebo pod dohledem ÚKZÚZ

Před vydáním RL pasu pro osivo musí být provedena **úřední kontrola** (vizuální prohlídka) množitelského porostu (stanoviště produkce matečných rostlin), kterou provádí ÚKZÚZ. Následuje **odběr vzorků** z každého množitelského porostu nebo nebyl-li testován porost, pak z partie vyprodukovaného osiva.

Vzorkování osiva může **profesionální provozovatel provádět pod úředním dozorem ústavu**, tj. musí být k této činnosti ústavem pověřen podle zákona č. 219/2003 Sb., o oběhu osiva a sadby, ve znění pozdějších předpisů. Testování na ToBRFV provádí v současné době v ČR pouze laboratoř ÚKZÚZ.

V případě podezření na výskyt ToBRFV v porostu provede odběr a testování vzorku vždy ÚKZÚZ.

Vydání RL pasů

- RL pas vydá oprávněný provozovatel za předpokladu, že jsou splněny tyto podmínky:
- Výsledek testování na ToBRFV je negativní.
- Je vedena evidence o původu osiva použitého k založení porostu.
- V případě sazenic zeleniny je třeba dodržet vhodná hygienická opatření při manipulaci s rostlinami a oddělení jednotlivých partií sadby.
- Jsou dodrženy podmínky pro založení množitelského porostu – mechanická a prostorová izolace atd.
- Jsou splněny další požadavky na vlastnosti množitelského porostu a sadby, a to včetně požadavků na nepřítomnost regulovaných nekaranténních škodlivých organismů.

RL pasy může vydat i ÚKZÚZ, pokud nemá provozovatel oprávnění k této činnosti.

Praktický postup

- Provozovatel podá „Žádost o provedení šetření za účelem vydání rostlinolékařského pasu na rostliny, rostlinné produkty a jiné předměty, v souladu se čl. 87 nařízení (EU) 2016/2031“ místně příslušnému oddělení terénní inspekce ÚKZÚZ. S inspektorem se domluví na termínu úřední kontroly a případném odběru vzorků.**
- Z rostlin množitelského porostu provede inspektor ÚKZÚZ odběr vzorků v době, kdy dozrávají plody.
- Odběr vzorků osiva a jejich předání k otestování je třeba provést v dostatečném, alespoň měsíčním, časovém předstihu před předpokládaným termínem expedice, a to s ohledem na kapacitu diagnostické laboratoře.

Zpoplatnění úkonů

Rozbory vzorků prováděné ÚKZÚZ jsou zpoplatněné podle platného sazebníku náhrad nákladů za odborné a zkušební úkony vykonávané v působnosti ÚKZÚZ, a to dle přílohy č. 4 vyhlášky č. 221/2002 Sb. Ceny testů se mohou lišit podle velikosti a počtu vzorků, proto zde neuvádíme ceny. Provozovatel může požádat ústav o sdělení kalkulace k odebraným vzorkům. Vzorek otestovaný na ToBRFV s pozitivním výsledkem musí být testován podruhé jinou PCR metodou k potvrzení výsledku.

V září zahájíme novelu zákona 219/2003 Sb., o oběhu osiva a sadby, ve znění pozdějších předpisů. Předmětem novely bude zapracování dohodnutého listu „B“, tedy zapracování režimu i pro některé vyjmenované druhy, které nespadají do regulace EU předpisů.

UPOZORNĚNÍ

Legislativa v úplném znění je dostupná na našich [webových stránkách](#), vyhlášky s tabulkovými přílohami zveřejníme v pdf formátu v sekci [„Aktuální informace“](#), tento soubor pak snadno vytisknete pro vaše potřeby.

Připomínáme

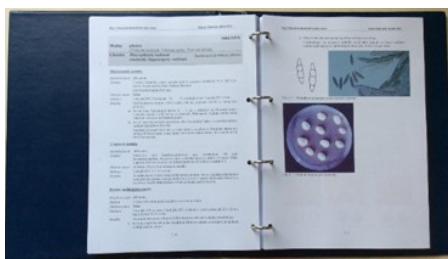
- Ekologické osivo** - je nutné dodržovat správné číslování množitelských porostů
 - číselnou řadu pro ekologické osivo je třeba dodržet i u osiva z jiné země EU při hlášení dovozu
 - povinností dodavatele ekologického osiva udržovat aktuální informace v DEO
- Znovu připomínáme povinnost registrace směsí osiv před jejich mícháním.** Stále přicházejí míchací protokoly ke směsím, které nemají provedenou registraci.
- Komunikujte s námi a využijte e-maily obecné:
 - odbor.os@ukzuz.cz slouží pro obecné dotazy a komunikaci, která není směřovaná na konkrétní osoby
 - navesky.os@ukzuz.cz slouží pro uzavírání smluv ohledně použití loga ÚKZÚZ při tisku návěsek a veškerou ostatní agendu spojenou s návěskami
 - aktuality.oos@ukzuz.cz slouží pro přihlášení k elektronickému odběru našeho občasníku Aktuality a dalších publikací
- Přestože se **bezpečnostní opatření** různě omezují, žádáme vás o minimalizaci osobních návštěv na pracovištích ústavu. Pokud je osobní setkání nutné, svou návštěvu si domluvte předem a pohybujte se v budovách ÚKZÚZ s rouškou nebo respirátorem.
- Informace o výsledcích laboratorních zkoušek** poskytují výhradně referenti NRLOS oprávněné osobě. Upozorňujeme, že výsledky tzv. energie klíčení, tedy prvního vybírání, poskytovat nebudeme. Nejedná se o konečný výsledek zkoušky a může se změnit.
- Zkoušení osiva pro vydání ISTA oranžových a modrých certifikátů provádí výhradně laboratoř NRLOS v Praze a odbor OS vydává mezinárodní návěsky a certifikáty.

Metodika zkoušení osiva a sadby, edice 2021

Zájemci mohou objednávat výtisk u Ing. Komárkové na Odboru OS v Praze, lea.komarkova@ukzuz.cz

Ceny a typy výtisků jsou následující:

Volné listy s perforací	1. část (verze 2021) Metodika zkoušení osiva	490 Kč
	1. + 2. část (verze 2021) Metodika zkoušení osiva a sadby	540 Kč
Vázané v kroužkové vazbě (včetně pevných desek)	1. část (verze 2021) Metodika zkoušení osiva	580 Kč
	1. + 2. část (verze 2021) Metodika zkoušení osiva a sadby	630 Kč
Pravidelná roční aktualizace – volné listy k výměně		120 Kč

ÚKZÚZ

ODBOR OSIV A SADBY

Za Opravnou 4, 150 06 Praha 5—Motol